

Драмарецька Л.Б.,
*старший викладач кафедри іноземних мов
Національної академії внутрішніх справ*

ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ФОРМИ РОБОТИ

Іноземна мова виходить за межі навчального предмету і стає інструментом формування спеціаліста нової формації, готового до самоосвіти, творчості і здатного засвоїти культурний спадок країни, мова якої вивчається, співвіднести його з вітчизняною культурою та її місцем у світовому історичному контексті. Метою курсу навчання іноземної мови стає забезпечення майбутніх фахівців практичним оволодінням іноземною мовою для використання набутих знань в професійній діяльності [1].

Підвищення ефективності викладання іноземної мови курсантам вимагає від викладачів особливих зусиль, спрямованих на формування професійної мовної компетентності. З метою активізації навчального процесу методика навчання взагалі, та іноземних мов зокрема, завжди знаходиться в процесі пошуку нових форм, методів та підходів. Один з таких підходів, педагогічний, направлений на оволодіння знаннями, а інший підхід, діяльнісний, - на вміння застосовувати ці знання на практиці. Його основним принципом є діяльність, оскільки людина в процесі навчання повинна не вивчити щось, а навчитися чомусь. На перший план тут виходить дія, а знання є засобом навчання [2]. На практичних заняттях ми прагнемо формувати уміння курсантів, які вимагають як діяльності за аналогією, так і багаторазового їх повторення для доведення цих дій до рівня навичок. Закріпленню знань та вмінь курсантів сприяють різноманітні навчальні завдання: реферування текстів, підготовка повідомлень, рольові ігри тощо.

Будь-яка професійна діяльність встановлює домінуючі саме в цій діяльності завдання, які визначають мовну (і немовну) поведінку спеціаліста. В діяльності правознавця при вирішенні специфічних завдань встановлення істини спілкування виступає не тільки в функції координації професійної діяльності, але має також самостійний статус. Комунікативні завдання, поставлені професійною діяльністю, які вирішуються в ситуаціях професійного спілкування, визначають кінцевий продукт — мовну поведінку. Підхід до навчання іншомовного спілкування як до навчання мовної поведінки дозволяє організувати навчальний процес як процес вирішення складних комунікативних

завдань. Однією з функцій викладача іноземної мови є організація такого навчального процесу.

Результати діяльності викладача іноземної мови матеріалізуються у рівні оволодіння курсантами іноземною мовою, що визначається умінням вести бесіду, перекладати літературу із спеціальності, усно і письмово висловлювати свої думки, писати анотації іноземною мовою, використовувати її у повсякденному житті і навчанні, самостійно працювати над предметом.

Ефективне оволодіння іноземною мовою неможливе без застосування продуктивних методів та прийомів викладання, тому викладач постійно знаходиться у пошуку результативних форм навчання. Серед методів та підходів виділяють: традиційні (GTM, DM, SLT, ALM, CCL), творчі (CLL, TPR, SW), комунікативні (CLT, TBLT, Coop. LL, CBLT, CBI, GBA) [4].

Для підвищення ефективності навчання все більш актуальною стає організація позааудиторної роботи. Під позааудиторною роботою ми розуміємо будь-яку діяльність курсантів, яка проходить в рамках закладу, але не пов'язана з навчальними планами, і спрямована на формування і розвиток професійно значущих якостей, сприяє їх особистісному розвитку, розширенню та поглибленню професійних знань. Метою позааудиторної роботи має бути формування у курсантів системи професійно значущих якостей, до яких відносяться основні функціональні компоненти професійної діяльності. Для досягнення мети сформульовані наступні задачі: активізація пізнавальної самостійності; активізація науково-дослідницької діяльності; виховний вплив педагогів та колективу. Зміст та форми позааудиторної роботи визначаються не вимогами навчально-виховного процесу, а науково-методичними завданнями викладачів, побажаннями курсантів.

Щоб оптимізувати процес засвоєння курсантами навчального матеріалу, підвищити стимул до вивчення іноземних мов та покращити рівень знання іноземної мови в позааудиторній роботі використовуються різні форми. До них можна віднести олімпіади, дискусії, дебати, різні форми клубів [3]; конференції (як один із засобів мотивації при вивченні іноземної мови. Доповіді курсантів мають професійно-направлений або культурологічний характер); наукові товариства (як поєднання наукової та навчальної роботи. Мета товариств - допомогти курсантам оволодіти навичками перекладу, правильно читати, розуміти і перекладати оригінальні тексти зі спеціальності); випуск стінгазет (Така робота є корисною не тільки з точки зору покращення знання іноземної мови. Щоб зробити газету

насправді цікавою курсантам необхідно переглянути багато матеріалу з обраної теми, попрацювати над художнім оформленням випуску, ретельно перевірити текстовий матеріал, тобто вирішувати різнопланові завдання, де буде знайдено місце для всіх бажаючих, незважаючи на рівень знання іноземної мови).

Використовуючи такі форми роботи, викладач має змогу робити акцент на комунікативному аспекті навчання іноземної мови, коли курсанти навчаються в умовах креативної розмовної практики.

Список використаних джерел

1. Безлюдний Р.О. Специфіка викладання іноземних мов у немовних вузах / Р.О.Безлюдний [Електронний ресурс] - Режим доступу <http://www.nniif.org.Ua/eprints.zu.edu.ua/19491/1/docx.pdf>
2. Берн Э. Трансактний анализ в группе / Э.Берн . - М.: Лабиринт, 1994. - 136 с.
3. Бойко Я. Практичні поради методичного, організаційного характеру стосовно викладання іноземних мов на немовних спеціальностях / Я.Бойко [Електронний ресурс] - Режим доступу <http://www.nniif.org.ua/eprints.zu.edu.ua/19491/1/docx.pdf>
4. Fauziati E. Introduction to Methods and Approaches in Second or Foreign Language Teaching/ Endang Fauziati [Electronic resource]. - Mode of access : <https://publikasiilmiah.ums.ac.id/handle/11617/2863>